

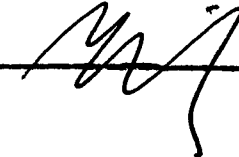
T.C. KURUMSAL YETKİLERİ T.C. M. M. Grup Başkanlığı	
29.12.2011	
Sayı	106

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim

Mehmet Doğan KUBAT
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	03.01.2012		E. No: 2/241	
Ysm. Üzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
17	16	AKT	115	KOLU
TBMM BAŞKANI				

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
30 Aralık 2011
No : 66361

GENEL GEREKÇE

Anayasa ile teminat altına alınan temel haklar, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun kapsamında tutuklu ve hükümlüler bakımından belirli ölçüde kısıtlanarak kullanılmaktadır. İnfazla hedeflenen amaçlara ulaşabilmesi ve infaz kurumları ile toplumun güvenliği için, hükümlülerin, önceden belirlenmiş bazı kurallara uyma yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu yükümlülüklerin gerçekleşmesi bazen bir takım kısıtlamaları da beraberinde getirmektedir.

Tutuklu ve hükümlülerin kurumda muhafazaları, kaçmalarının önlenmesi, infaz kurumlarında düzenin sağlanması için bazı kısıtlamalara ihtiyaç bulunmaktadır. Nitekim ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin, toplumun veya ceza infaz kurumunun güvenliğini tehlikeye düşürdüklerinin bir kısım davranışlarıyla anlaşılması halinde hükümlüler hakkında bazı tedbirler uygulanması yürürlükteki mevzuatımızda yer almaktadır. Ancak uygulamada, bu tedbirlerin yetersiz kaldığının, bazı hükümlülerin bu tür eylemlerine devam ettiklerinin görülmesi üzerine yeni bir takım tedbirler alınması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda teklifle, hükümlülerin avukatla görüşme hakkının kötüye kullanılmasını engellemek amacıyla 5275 sayılı Kanunda bir takım değişiklikler yapılarak hükümlülerin avukatlarıyla görüşebilmelerinin usul ve esasları yeniden belirlenmektedir.

Öte yandan, teklifle, tutuklu ve hükümlülerin insani beklentilerine çözüm bulabilmek amacıyla kanunda öngörülen yakınlarının ağır hastalık hallerinin bulunması ve bu durum sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi hallerinde tutuklu ve hükümlülere anılan yakınlarını ziyaret edebilmeleri amacıyla izin verilebileceği düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5275 sayılı Kanunun 59 uncu maddesindeki mevcut düzenlemeye göre, hükümlülere avukatla görüşme hakkı verilmiş; bu bağlamda, hükümlülere, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde, vekâletname aranmaksızın en çok üç kez, avukatla görüşme hakkı tanınmış; bunun yanında, avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleri ile yaptıkları konuşmaların kayıtlarının incelemeye tâbi tutulamayacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu maddenin dördüncü fıkrasında, bazı suçlardan mahkûm olan hükümlüler ile avukatları arasındaki ilişkiler düzenlenmiş; maddede sayılan suçlardan hükümlü bulunanların, avukat ile görüşmelerinde suç işlendiğinin veya infaz kurumunun güvenliğinin tehlikeye düşürüldüğünün veya terör örgütü yahut diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine aracılık edildiğinin belirlenmesi halinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla belirlenecek bir görevlinin görüşmede hazır bulundurulabileceği gibi bu kişilerin avukatlarına verdiği veya avukatlarınca bu kişilere verilen belgelerin infaz hâkimince incelenebileceği; yapılan inceleme sonucu, infaz hâkimi tarafından belgenin kısmen veya tamamen verilmesine ya da verilmemesine karar verilebileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca, bu kararlara karşı ilgililerce 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu gereğince itiraz edebileceği belirtilmiştir.

Mevcut düzenlemelere rağmen, bazı hükümlüler hakkında, dördüncü fıkrada belirtilen tedbirler uygulandığı hâlde, hükümlülerin avukatla görüşme ya da ziyaretçi ile görüşme haklarını kötüye kullandıkları bilinmektedir. Maddede yapılan değişiklikte söz konusu hakkın kötüye kullanılmasına engel olunması amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda, maddeyle, hükümlülerin kendisi ile görüşme yapan kişiler aracılığıyla bir suç örgütünün faaliyetlerine yön verdiği hususunda somut olguların varlığı halinde hükümlülerin avukat ve sair kişilerle yaptıkları görüşmelerin Cumhuriyet başsavcılığının istemi, infaz hâkiminin kararıyla en fazla altı ay süreyle sınırlandırılması; ayrıca, sınırlama sebeplerinin ortadan kalkması hâlinde, sınırlama kararının geri alınarak kaldırılabilmesi ya da sınırlama süresinin kısaltılabilmesi öngörülmüştür.

Bu kararlar da, infaz hâkiminin diğer kararları gibi itiraza tâbi olacaktır. Ayrıca, hükümlünün avukatla görüşmesinin sınırlandığı süre zarfında, somut bir hukukî sorunla ilgili olarak görüşme yapılmasına ihtiyaç bulunması ve bu konuda bir talepte de bulunulması hâlinde sınırlama kararını veren hâkimin, Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği bir avukatın, hükümlü ile bir görevli nezaretinde görüşme yapmasına karar vermesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Maddeyle 5275 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, yüksek güvenlikli ceza infaz kurumunda bulunanlar da dahil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlülerin, dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet Başsavcısının onayıyla, ikinci derece dahil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü nedeniyle cenazesine katılması için izin verileceği düzenlenmektedir.

Ayrıca, hükümlünün ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşinin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hallerinin bulunması ve bu durumun sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi şartıyla hükümlülere hasta ziyareti için bir gün izin verilebileceği düzenlenmiştir.

Bununla birlikte izin verilen hükümlünün, gece vaktini infaz kurumları da dahil olmak üzere nerede geçireceğinin, kendisine izin veren merci tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 3- Maddeyle 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesine eklenen üçüncü fıkrayla tutukluların, ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşinin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hallerinin bulunduğu sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi durumunda tutukluya, soruşturmanın veya kovuşturmanın

selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla, soruşturma evresinde soruşturmayı yapan Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde kovuşturmayı yürüten hâkim veya mahkeme tarafından, dış güvenlik görevlisinin refakatinde yol süresi dışında hasta ziyareti için bir gün izin verilebileceği düzenlenmiştir. Söz konusu iznin fıkra da sayılanların her biri için bir defaya mahsus olmak üzere verileceği belirtilmiştir. Maddeye eklenen dördüncü fıkrayla ise maddenin, ikinci ve üçüncü fıkralarına göre izin verilen tutuklunun, gece vaktini infaz kurumları da dahil olmak üzere nerede geçireceğinin, izin veren merci tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 59 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Hükümlünün, kendisiyle görüşme yapan kişiler aracılığıyla bir suç örgütünün faaliyetlerine yön verdiği hususunda somut olguların varlığı hâlinde, Cumhuriyet başsavcılığının istemi üzerine, infaz hâkimi kararıyla avukat ve sair kişilerle görüşmesine altı aya kadar sınırlama getirilebilir. Cumhuriyet başsavcılığının veya hükümlünün talebi üzerine bu karar kaldırılabilir veya sınırlama süresi kısaltılabilir. Sınırlama kararının verilmesi hâlinde, somut bir hukukî sorunla ilgili olarak görüşme yapılmasına ihtiyaç olduğu gerekçesiyle talepte bulunulduğu takdirde, sınırlama kararını veren hâkimin kararı üzerine, Türkiye Barolar Birliğinin görevlendireceği bir avukatın hükümlü ile görevli nezaretinde görüşme yapılması sağlanabilir. Görüşmenin, hukukî yardım amacı dışında yapıldığının hazır bulunan görevli tarafından tespit edilmesi hâlinde, görüşmeye derhal son verilerek, bu husus gerekçesiyle birlikte tutanağa bağlanır. Görüşme başlamadan önce, taraflar bu hususta uyarılır. Bu fıkra uyarınca yapılan işlemler ile verilen kararlara karşı 4675 sayılı Kanuna göre şikâyet ve itiraz edilebilir.”

MADDE 2- 5275 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumunda bulunanlar da dahil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlünün, dış güvenlik görevlisinin refakatinde bulunmak şartıyla, talebi ve Cumhuriyet Başsavcısının onayıyla;

a) İkinci derece dahil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü nedeniyle cenazesine katılması için yol süresi dışında iki güne kadar,

b) Sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi şartıyla ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hallerinin bulunması nedeniyle hasta ziyareti için yol süresi dışında bir gün,

izin verilebilir. İzin verilen hükümlünün, gece vaktini infaz kurumları da dahil olmak üzere nerede geçireceği, izin veren merci tarafından belirlenir.”

MADDE 3- 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

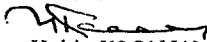
“(3) Ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasından birinin yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalık hallerinin bulunduğu sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi durumunda tutukluya, soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla, soruşturma evresinde soruşturmayı yapan Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde kovuşturmayı yürüten hâkim veya mahkeme tarafından, dış güvenlik görevlisinin refakatinde yol süresi dışında hasta ziyareti için bir gün izin verilebilir. Bu izin, yukarıda sayılanların her biri için bir defaya mahsus olmak üzere verilir.

(4) İkinci ve üçüncü fıkraya göre izin verilen tutuklunun, gece vaktini infaz kurumları da dahil olmak üzere nerede geçireceği, izin veren merci tarafından belirlenir.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Başkanı